

Jeremiah, Shmita and the quest for Liberty

Was it real or only a dream? ירמיה, שמיטה והמאבק לחירות: מציאות או חלום?

Aharon Ariel Lavi – lavi@hazon.org – אהרן אריאל לביא

The Shabbat of the Land – שבת הארץ

1 **3** Six years thou shalt sow thy field, and six years thou shalt prune thy vineyard, and gather in the produce thereof. **4** But in the seventh year shall be a sabbath of solemn rest for the land, a sabbath unto the LORD; thou shalt neither sow thy field, nor prune thy vineyard. **5** That which groweth of itself of thy harvest thou shalt not reap, and the grapes of thy undressed vine thou shalt not gather; it shall be a year of solemn rest for the land. **6** And the sabbath-produce of the land shall be for food for you: for thee, and for thy servant and for thy maid, and for thy hired servant and for the settler by thy side that sojourn with thee; **7** and for thy cattle, and for the beasts that are in thy land, shall all the increase thereof be for food.

Leviticus 25:3-7

2 **34** Then shall the land be paid her sabbaths, as long as it lieth desolate, and ye are in your enemies' land; even then shall the land rest, and repay her sabbaths. **35** As long as it lieth desolate it shall have rest; even the rest which it had not in your sabbaths, when ye dwelt upon it ... **43** For the land shall lie forsaken without them, and shall be paid her sabbaths, while she lieth desolate without them; and they shall be paid the punishment of their iniquity; because, even because they rejected Mine ordinances, and their soul abhorred My statutes.

Leviticus 27:34-43

3 Because of the sins of incest, idolatry and the "letting go" of Shmita and Jubilee – *Galuth* (exile) comes to the world, and they (the people of Israel) are being exiled and others come and take their place.

Shabbat 33a

4 (the Lord) told you to sow six [years] and Shmita one, for you will know that the land is mine, and you have failed to do so. Therefore, stand up and go on exile out of it and it shall Shmita by itself all the Shmita years it owes me.

Safra BeHukottai, Parsha B

שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה; ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר; את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי גזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ; והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמנתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך; ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל.

ויקרא כה:ג-ז

(לד) אז תרצה הארץ את שבתותיה כל מי השמה ואתם בארץ איביכם אז תשבת הארץ והרצת את שבתותיה: (לה) פלימי השמה תשבת את אשר לא שבתה בשבתותיכם בשבתכם עליה ... (מג) והארץ תעזוב מהם ותרוץ את שבתותיה בהשמה מהם והם ירצו את עונם יעזובו במשפטי מאסו ואת חקתי געלה נפשם.

ויקרא כו

בעון גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמיטין ויובלות - גלות בא לעולם, ומגלין אותן, ובאין אחרים ויושבין במקומן.

שבת לג ע"א

אני אמרתי לכם שתהו זורעים שש ומשמטים לי אחת, בשביל שתדעו שהארץ שלי היא ואתם לא עשיתם כן, אלא עמדו וגלו ממנה והיא תשמט מאיליה כל שמיטים שהיא חייבת לי.

ספרא בחקותי, פרשה ב

שחרור העבדים – Liberating the Slaves

- 5 If thou buy a Hebrew servant, six years he shall serve; and in the seventh he shall go out free for nothing.

Leviticus 21:2

He serves six years, and goes out free on the beginning of the seventh. "and in the seventh he shall go out" – [meaning], in the seventh year of his sale [to slavery] and not in the seventh year of the world (Shmita) ... Rabbi Zeira said in the name of Rav Huna said: it says "and in the seventh", Rabbi Huna said: if you say this means the seventh of the world then what does the Jubilee releases?

Yerushalmi Kidushin 1, 2

כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעַת יֵצֵא לְחֶפְשִׁי חֲנָם.

שמות כא: ב

עובד כל שש ויוצא בתחילת שבע ובשביעית יצא בשביעית של מכירה לא שביעית של עולם אתה אומר שביעית של מכירה או אינה אלא שביעית של עולם כשהוא אומר שש שנים יעבד הרי שש שנים אמורות הא מה אני מקיים ובשביעית יצא שביעית של מכירה לא שביעית של עולם אימא חליף אמר ר' זעירא בשם רב הונא ובשביעית כתיב אמר רבי חונה אם אומר את שביעית של עולם אם כן מה היובל בא ומוציא.

ירושלמי קידושין א, ב

היובל – The Jubilee

- 7 **8** And thou shalt number seven sabbaths of years unto thee, seven times seven years; and there shall be unto thee the days of seven sabbaths of years, even forty and nine years. **9** Then shalt thou make proclamation with the blast of the horn on the tenth day of the seventh month; in the day of atonement shall ye make proclamation with the horn throughout all your land. **10** And ye shall hallow the fiftieth year, and proclaim liberty throughout the land unto all the inhabitants thereof; it shall be a jubilee unto you; and ye shall return every man unto his possession, and ye shall return every man unto his family. **11** A jubilee shall that fiftieth year be unto you; ye shall not sow, neither reap that which groweth of itself in it, nor gather the grapes in it of the undressed vines.

Leviticus 25:8-11

(ח) וְסִפַּרְתָּ לָךְ שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת שָׁנִים שִׁבְעַת שָׁנִים שִׁבְעַת פְּעָמִים וְהָיוּ לָךְ יָמֵי שִׁבְעַת שָׁבָתוֹת הַשָּׁנִים תִּשְׁעַת יָרְבָּעִים שָׁנָה:

(ט) וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכַּפָּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל-אַרְצְכֶם:

(י) וְקִדְשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְצְךָ לְכָל-יִשְׂרָאֵל יוֹבֵל הוּא תְהִיָּה לָכֶם וְשָׁבְתָם אִישׁ אֶל-אַחֲזָתוֹ וְאִישׁ אֶל-מִשְׁפַּחְתּוֹ וְשָׁבוּ:

(יא) יוֹבֵל הוּא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תְהִיָּה לָכֶם לֹא תִזְרְעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת-סִפְיַחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת-זִנְזָרֶיהָ:

ויקרא כה: ח-יא

Jeremiah, the King and the Quest for Liberty – ירמיה, המלך והמסע אל החופש

- 8 And it came to pass in the seventh year, in the fifth month, the tenth day of the month, that certain of the elders of Israel came to inquire of the LORD, and sat before me.

Ezekiel 20:1

That year King Zedekiah made a covenant with all the people in Jerusalem to give Dror (Liberty) [to all slaves]. And so they did, but soon after enslaved the slaves once again; and they slaughtered a calf in half and walked between its pieces in order to rebel against the Makom (place, G-d). That year Zedekiah rebelled against the king of Babylon and relied on the kings of Egypt.

Yalkut Shim'oni Ezekiel, 343

וַיְהִי בַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית בְּחֹמְשֵׁי בְּעֶשְׂרֵי לַחֹדֶשׁ בָּאוּ אַנְשֵׁים מִזְקְנֵי יִשְׂרָאֵל לְדַרְשׁ אֶת ה' וַיֵּשְׁבוּ לִפְנֵי.

יחזקאל כ: א

אותה שנה כרת המלך צדקיה ברית את כל העם היושבים בירושלים לקרוא להם דרוור וישבו אחרי כן וישבו את העבדים, וכרתו עגל לשנים, ועברו בין בתריו למרוד במקום, אותה שנה מרד צדקיה במלך בבל, והלך ונסמך על מלכי מצרים.

ילקוט שמעוני יחזקאל, רמז שמג

8 The word that came unto Jeremiah from the LORD, after that the king Zedekiah had made a covenant with all the people that were at Jerusalem, to proclaim liberty unto them; 9 that every man should let his manservant, and every man his maidservant, being a Hebrew man or a Hebrew woman, go free; that none should make bondmen of them, even of a Jew his brother; 10 and all the princes and all the people hearkened, that had entered into the covenant to let every one his man-servant, and every one his maid-servant, go free, and not to make bondmen of them any more; they hearkened, and let them go; 11 but afterwards they turned, and caused the servants and the handmaids, whom they had let go free, to return, and brought them into subjection for servants and for handmaids;

10

12 therefore the word of the LORD came to Jeremiah from the LORD, saying: 13 Thus saith the LORD, the God of Israel: I made a covenant with your fathers in the day that I brought them forth out of the land of Egypt, out of the house of bondage, saying: 14 'At the end of seven years ye shall let go every man his brother that is a Hebrew, that hath been sold unto thee, and hath served thee six years, thou shalt let him go free from thee'; but your fathers hearkened not unto Me, neither inclined their ear. 15 And ye were now turned, and had done that which is right in Mine eyes, in proclaiming liberty every man to his neighbor; and ye had made a covenant before Me in the house whereon My name is called; 16 but ye turned and profaned My name, and caused every man his servant, and every man his handmaid, whom ye had let go free at their pleasure, to return; and ye brought them into subjection, to be unto you for servants and for handmaids. 17 Therefore thus saith the LORD: Ye have not hearkened unto Me, to proclaim liberty, every man to his brother, and every man to his neighbour; behold, I proclaim for you a liberty, saith the LORD, unto the sword, unto the pestilence, and unto the famine; and I will make you a horror unto all the kingdoms of the earth. 18 And I will give the men that have transgressed My covenant, that have not performed the words of the covenant which they made before Me, when they cut the calf in twain and passed between the parts thereof; 19 the princes of Judah, and the princes of Jerusalem, the officers, and the priests, and all the people of the land, that passed between the parts of the calf; 20 I will even give them into the hand of their enemies, and into the hand of them that seek their life; and their dead

bodies shall be for food unto the fowls of the heaven, and to the beasts of the earth. 21 And Zedekiah king of Judah and his princes will I give into the hand of their enemies, and into the hand of them that seek their life, and into the hand of the king of Babylon's army, that are gone up from you. 22 Behold, I will command, saith the LORD, and cause them to return to this city; and they shall fight against it, and take it, and burn it with fire; and I will make the cities of Judah a desolation, without inhabitant.

Jeremiah 34:8-22

(ח) הַדְּבָר אֲשֶׁר-הָיָה אֶל-יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת ה' אֲחֵרֵי כֹּת הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת-כָּל-הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם לֵקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר :

(ט) לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת-עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת-שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חֲפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבֹדְכֶם בַּיְהוּדִי אֲחִיהוּ אִישׁ :

(י) וַיִּשְׁמְעוּ כָל-הָעָרִים וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-כָּאוּ בְּבָרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת-עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת-שִׁפְחָתוֹ חֲפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבֹדְכֶם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁלְחוּ :

(יא) וַיִּשׁוּבוּ אַחֲרֵיכֶן וַיִּשְׁבוּ אֶת-הָעֲבָדִים וְאֶת-הַשִּׁפְחֹת אֲשֶׁר שְׁלַחוּ חֲפְשִׁים וַיַּכְבִּישׁוּם וַיַּכְבְּשׁוּם לְעֲבָדִים וְלַשִּׁפְחֹת : ס

(יב) וַיְהִי דְבַר-ה' אֶל-יְרֵמְיָהוּ מֵאֵת ה' לֵאמֹר : (יג) כֹּה-אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי כָרַתִּי בְרִית אֶת-אֲבוֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַזֶּה אִישׁ אֶת-מֵאֲרָץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עֲבָדִים לֵאמֹר :

(יד) מִקֵּץ שִׁבְעֵי שָׁנִים תִּשְׁלַחוּ אִישׁ אֶת-אֲחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר-יָמַכְךָ לְךָ וְעַבְדְּךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתוּ חֲפְשִׁי מִעִמָּךְ וְלֹא-שִׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת-אָזְנוֹם :

(טו) וְתִשְׁבוּ אִתָּם הַיּוֹם וְתַעֲשׂוּ אֶת-הַיִּשָּׁר בְּעֵינַי לֵקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְתִכְרַתוּ בְרִית לִפְנֵי בַּיִת אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו :

(טז) וְתִשְׁבוּ וְתַחֲלֹלוּ אֶת-שְׁמִי וְתִשְׁבוּ אִישׁ אֶת-עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת-שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר-שִׁלַּחְתֶּם חֲפְשִׁים לְנַפְשָׁם וְתִכְבְּשׁוּ אִתָּם לְהִיּוֹת לְכֶם לְעֲבָדִים וְלַשִּׁפְחֹת : ס

(יז) לָכֵן כֹּה-אָמַר ה' אִתָּם לֹא-שִׁמְעֶתֶם אֵלַי לֵקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאֲחִיו וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ הַגָּנִי קָרָא לְכֶם דְרוֹר נְאֻמֵּי ה' אֱלֹהֵי-חֲרֹב אֱלֹהֵי-הַדְּבָר וְאֶל-הָרֶעַב וְנָתַתִּי אִתְּכֶם לזוּעָה לזוּעָה לְכָל מַמְלַכֹת הָאָרֶץ :

(יח) וְנָתַתִּי אֶת-הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת-בְּרִיתִי אֲשֶׁר לֹא-הִקִּימוּ אֶת-דְּבַרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתוּ לִפְנֵי הָעֵגֹל אֲשֶׁר כָּרַתוּ לְשָׁנִים וַיַּעֲבְרוּ בֵּין בְּתָרָיו :

(יט) שְׂרֵי יְהוּדָה וְשְׂרֵי יְרוּשָׁלַם הַסְּרָסִים וְהַפְּהָגִים וְכָל עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בְּתָרֵי הָעֵגֹל :

(כ) וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד אֲבִיהֶם וּבְיַד מִבְּקָשֵׁי נַפְשָׁם וְהָיְתָה נְבִלָתָם לְמֵאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִבְהֵמַת הָאָרֶץ :

(כא) וְאֶת-צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ-יְהוּדָה וְאֶת-שְׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֲבִיהֶם וּבְיַד מִבְּקָשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל מֶלֶךְ כְּבַל הָעֲלִים מֵעֲלֵיכֶם :

(כב) הַגָּנִי מִצְוָה נְאֻמֵּי ה' וְהַשְׁבֹּתִים אֱלֹהֵי-עִיר הַזֹּאת וְנִלְחַמוּ עָלֶיהָ וְלָכְדוּהָ וְשָׂרְפָהּ בְּאֵשׁ וְאֶת-עַרְיֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׂמָמָה מֵאִין יֹשֵׁב. ירמיהו, פרק לד

9 Jehoiachin was eight years old when he began to reign; and he reigned three months and ten days in Jerusalem; and he did that which was evil in the sight of the LORD. 10 And at the return of the year king Nebuchadnezzar sent, and brought him to Babylon, with the goodly vessels of the house of the LORD, and made Zedekiah his brother king over Judah and Jerusalem.

11 Zedekiah was twenty and one years old when he began to reign; and he reigned eleven years in Jerusalem; 12 and he did that which was evil in the sight of the LORD his God; he humbled not himself before Jeremiah the prophet speaking from the mouth of the LORD. 13 And he also rebelled against king Nebuchadnezzar, who had made him swear by God; but he stiffened his neck, and hardened his heart from turning unto the LORD, the God of Israel. 14 Moreover all the chiefs of the priests, and the people, transgressed very greatly after all the abominations of the nations; and they polluted the house of the LORD which He had hallowed in Jerusalem.

11

20 And them that had escaped from the sword carried he away to Babylon; and they were servants to him and his sons until the reign of the kingdom of Persia; 21 to fulfil the word of the LORD by the mouth of Jeremiah, until the land had been paid her sabbaths; for as long as she lay desolate she kept sabbath, to fulfil threescore and ten years. 22 Now in the first year of Cyrus king of Persia, that the word of the LORD by the mouth of Jeremiah might be

accomplished, the LORD stirred up the spirit of Cyrus king of Persia, that he made a proclamation throughout all his kingdom, and put it also in writing, saying: 23 'Thus saith Cyrus king of Persia: All the kingdoms of the earth hath the LORD, the God of heaven, given me; and He hath charged me to build Him a house in Jerusalem, which is in Judah. Whosoever there is among you of all His people--the LORD his God be with him--let him go up

Chronicles II 36:9-22

[The land lay desolate] for the Shmita and Jubilee that have not been observed by [the People of] Israel in the land, and against them they went on exile for seventy years. During the same seventy years the Land of Israel lay desolate, for the years [the People of] Israel made G-d angry in their land.

12

Rashi for Chronicles II 36:21

(ט) בְּיָמֵי יְהוֹיָכִן בְּמַלְכוּתוֹ וְשָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶצַּר וַיִּבְאֵהוּ בַבְּלָה עִם־קְלֵי הַמִּדְּת בֵּית־ה' וַיִּמְלֹךְ אֶת־זְדַקְיָהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם : פ

(י) וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶצַּר וַיִּבְאֵהוּ בַבְּלָה עִם־קְלֵי הַמִּדְּת בֵּית־ה' וַיִּמְלֹךְ אֶת־זְדַקְיָהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם : פ

(יא) בְּיָמֵי יְהוֹיָכִין בְּמַלְכוּתוֹ וְשָׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶצַּר וַיִּבְאֵהוּ בַבְּלָה עִם־קְלֵי הַמִּדְּת בֵּית־ה' וַיִּמְלֹךְ אֶת־זְדַקְיָהוּ אָחִיו עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם : פ

(יב) וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי ה' אֱלֹהֵיו לֹא נִכְנַע מִלִּפְנֵי יְרֵמְיָהוּ הַנְּבִיא מִפִּי ה' :

(יג) וְגַם בְּמַלְכוּת נְבוּכַדְנֶצַּר מֶדֶד אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוּ בְּאֱלֹהִים וַיִּקַּשׂ אֶת־עֲרֹפּוֹ וַיִּזְאַמֵּן אֶת־לִבּוֹ מִשׁוּב אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :

(יד) גַּם כָּל־שָׂרֵי הַכְּהֹנִים וְהָעָם הִרְבּוּ לַמַּעַל־לְמַעַל־מֵעַל כָּל־תַּעֲבוֹת הַגּוֹיִם וַיִּטְמְאוּ אֶת־בַּיִת ה' אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלַם :

... (כ) וַיִּגַּל הַשָּׂאֲרִית מִן־הַחֶרֶב אֶל־בְּבַל וַיְהִי־לוֹ וְלִבְנָיו לַעֲבָדִים עַד־מֶלֶךְ מַלְכוּת פָּרְס :

(כא) לְמַלְאוֹת דְּבָרָה בְּפִי יְרֵמְיָהוּ עַד־דְּרָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־שְׁבוֹתֶיהָ כְּלִימֵי הַשֶּׁמֶה שְׁבָתָה לְמַלְאוֹת שְׁבָעִים שָׁנָה ; (כב) וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרְס לְכַלּוֹת דְּבָרָה בְּפִי יְרֵמְיָהוּ הָעִיר ה' אֶתְרוּחָה כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרְס וַיַּעֲבֹר־קוֹל בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמַמְלַכְתּוֹ לְאָמֹר : ס

(כג) כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרְס כָּל־מַמְלַכּוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי ה' אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוֹאֵ־פָקֶד עָלַי לְבַנוֹתֵילוֹ בַּיִת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בְכֶם מִכָּל־עַמּוֹ ה' אֱלֹהֵיו עִמּוֹ וְנָעַל .

דברי הימים ב, לו: ט-כג

של שמיטה ויובל שבטלו ישראל בארץ וכנגדן גלו שבעים שנה אותן שבעים שבתה ארץ ישראל שנים שהכעיסו ישראל בארצם. רש"י לדברי הימים ב לו: כא

בבית המקדש השני – At the Second Temple

Is it allowed to create an *Ashpa* (compost) on the front of his yard? ... Now, even after the laborers have ceased their work it should be forbidden because of *Mar'it Ha'Ayin* (it appears like wrongdoing). So that people will not say: he is taking the compost to his irrigated field. The people of his city know whether he has an irrigated field or not.

13

Yerushalmi Shevi'it 3, 1

מהו שיהא מותר לעשות אשפה על פתח חצירו? ... אפילו משפסקו עובדי עבודה יהא אסור מפני מראית עין שלא יהו אומרים לתוך שדה בית השלחין שלו הוא מוציא יודעין הן בני עירו אם יש לו בית השלחין אם אין לו.

ירושלמי שביעית ג, א

Mishna:

In the beginning they said a person is allowed to gather sticks and stones from his [field], the same way he is allowed to gather from his fellow's field, the large ones. But since transgressors multiplied they ruled that a person can gather from his fellow's [field] and his fellow from his [field], without benefit.

Gemara:

Rabbi Yonah said that at first a person was allowed to gather the large sticks and grasses from his field, in the same manner that he gathers from his fellow's (field), both small and large.

14

Then people were suspected of gathering [even small ones from their own fields] and they would say they have collected only the larger ones. So the Rabbis ruled that a person can gather from his fellow's [field] and his fellow from his [field], without benefit.

Then the people were suspected of gathering for some benefit, and they would say "we have gathered without benefit". So the Rabbis ruled it is allowed to bring only from what is close and available ...

We have another Tanna who taught that a person can gather stones and grasses from his own [field] the same way he can gather from his fellow's [field], both smaller and larger, but not in the *Mo'ed*. Is it allowed in regards to stones as well? A Tanna was found who taught that is also even in regards to stone, since the heart knows whether [a person's intent] is for netting (building) or for perversity.

Rabbi Yose in the name of Menachem said: Rabbi Akiva was performing [his investigation of people's observance of Shmita] as was his custom. He saw a person pruning his vineyard. He said to him: "Is it not forbidden [to do so on Shevi'it]?" [The farmer] said to him: "I need [the vines] to use as netting for an olive-press". Rabbi Akiva said to him: "the heart knows whether [your intent] is for netting or for perversity".

משנה:

בראשונה היו אומרים מלקט אדם עצים ואבנים ועשבים מתוך שלו כדרך שהוא מלקט מתוך של חבריו את הגס הגס ומשרבו עוברי עבירה התקינו שיהא זה מלקט מתוך של זה וזה מלקט מתוך של זה שלא בטובה ואין צריך לומר שיקצץ להן מזונות.

גמרא:

אמר רבי יונה הכין צורכה מיתני בראשונה היו אומרים מלקט אדם עצים ועשבים מתוך שלו את הגס הגס כדרך שהוא מלקט בשל חבריו בין דקים וגסים נחשדו להיות מלקטין דקים והן אומרים בגסין ליקטנו התקינו שיהא זה מלקט מתוך של זה וזה מלקט מתוך של זה שלא בטובה והן אומרים שלא בטובה ליקטנו התקינו שיהו מביאין מן הקרוב ומן המצוי אמר רבי זעירא ראשונה ראשונה מתקיימים ... מלקט אדם עצים ועשבים מתוך שלו את הגס הגס כדרך שהוא מלקט מתוך של חבריו בין דקין בין גסין בשביעית אבל לא במועד אף באבנים כן אשכח תני אף באבנים הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות רבי יוסי בשם מנחם רבי עקיבא עבד כשיטתיה חמא חד איזמר כרמא א"ל ולית אסור א"ל לעקלין אנא בעי הלב יודע אם לעקל אם לעקלקלות.

ירושלמי שביעית ד, א

Yerushalmi Shevi'it 4, 1

מבט אל העתיד – Looking to the Future

Rabbi Chiya Bar Aba asked before Rabbi Yochanan: and nowadays why do they plow for mature trees? [R' Yochanan] said to him: when the law was given it said that if they wish to plow they may. Rabbi Ba bar Zavdi [said] in the name of Rabbi Chunya of Bik'at Chavran: the willow [ceremony], the water libation and the law of ten saplings were enacted by the prophets. Must we say they disagree? Rabbi Yose son of Rabbi Bon said in the name of Levy:

15

Thus was the law transmitted to them, but they forgot it, and the latter prophets] arose and rediscovered the original laws. [This is] to teach you that anything for which the members of the *Beit Din*

(court) sacrifice themselves, will ultimately become established by them as if it was transmitted to Moses in Sinai.

רבי חייא בר אבא בעי קומי רבי יוחנן ועכשיו למה הן חורשין בזקינות אמר לו בשעה שניתנה הלכה ניתנה שאם בקשו לחרוש יחרושו רבי בא בר זבדי בשם רבי חזניה דבקעת חוורן ערבה וניסוך המים ועשר נטיעות מיסוד הנביאים הראשונים מה ופליג רבי יוסי בן רבי בון בשם לוי כך היתה הלכה בידן ושכחה ועמדו השנים והסכימו על דעת הראשונים ללמדך שכל דבר שבית דין נותנין נפשם עליו סופו להתקיים בידם כמה שנאמר למשה מסיני.

ירושלמי שביעית א, ה

Yerushalmi Shevi'it 1, 5